

THÁI THƯỢNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 105

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: 06/10/1999

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Chư vị đồng học, chào mọi người! Mời xem đoạn thứ 44 của Cảm Ứng Thiên:

Cương cường bất nhân, ngạn lệ tự dụng.

剛強不仁。狠戾自用。

Cương cường không nhân từ, bạo ngược cho mình đúng.

Trong chú giải nói với chúng ta: “*Cương nghị mà Không tử chọn lấy là chú trọng nơi lý. Cương cường mà Thái Thượng răn nhắc là dẫn khởi nơi tính khí.*” Đây là chúng ta trước tiên phải phân biệt rõ ràng, nhất định không thể hiểu sai ý này. Cũng như con người bị bệnh, bộ phận trên thân thể bị tê dại thì gọi là bất nhân; khi tê dại thì không còn biết đau đớn, cũng giống như người bị gây mê vậy, đây là cách giải thích đơn giản cho thể nào gọi là “cương cường bất nhân.” Phàm là loại người cương cường mà bất nhân, cũng chính là nói hoàn toàn là dùng tình cảm để làm việc, dùng tình cảm làm việc, không nói đạo lý, tùy thuận vui, giận của chính mình mà đối nhân xử thế, nếu như không hợp với mình thì không những bài trừ mà còn luôn luôn nghĩ kế hãm hại. Trong đây viết rất hay, nói rằng: “*Người tính khí hay cương cường, mỗi khi đối nhân xử thế, không còn biết đến tình người, thuần là cái máy giết hại.*” Chúng ta bình lặng mà suy nghĩ, chúng ta có phạm phải lỗi lầm này hay không? Không phải là không muốn hại người, mà là không có cơ hội hại người, không có quyền hành để hại người. Nếu như chính mình đương quyền, chính mình có cơ hội thì không biết là sẽ hại bao nhiêu người tốt, không biết là chướng ngại bao nhiêu việc tốt. Tại sao chúng ta biết chính mình có? Phiền não tập khí của chính mình chưa đoạn, khởi tâm động niệm đều là tự tư tự lợi, luôn là nghĩ đến tổn người lợi mình. Chỉ cần có ý niệm này tồn tại, Thái Thượng nói là “bội nghịch đại ác”, hết thấy bảy điều này đều đầy đủ. Mặc dù chúng ta không có quyền hành trong tay, không có cơ hội hãm hại người, thế nhưng có cái ý niệm này thì đáng sợ rồi.

Ý niệm thiện ác luôn luôn ngay cả chính mình đều không thể nào phát hiện ra, thế nhưng thiên địa quỷ thần thấy rất rõ ràng, chư Phật Bồ-tát thì càng không

cần phải nói. Cho nên, một niệm thiện khởi lên thì thiên thần ủng hộ bạn; một niệm ác khởi lên thì yêu ma quỷ quái vây quanh bạn, làm trợ duyên cho bạn, thành tựu ác hạnh của bạn. Những chân tướng sự thật này quá nhiều quá nhiều, chỉ cần chú ý quán sát, đều thấy ở xung quanh chúng ta. Xã hội hiện đại này, thiện tri thức ít, ác tri thức nhiều, thiện tri thức thành tựu việc tốt của người, ác tri thức giúp người làm ác. Thế nhưng người xưa nói: “*Cương cường rồi cũng có ngày gãy đổ*”, đây là nói quả báo. Nếu như loại người cương cường bất nhân này bị qua mấy lần thua thiệt lớn, nhận qua đủ thứ giày vò, đáng về kiêu ngạo của họ dần dần hạ xuống, dần dần biết quay đầu, đó là may mắn lớn trong bất hạnh, có thể tránh khỏi họa tam đồ.

Ngay ở chỗ này nêu ra một thí dụ, Bao Công triều Tống, mọi người đều biết, Bao Công cương cường, thế nhưng ông rõ lý, đây là điều mà Phu tử nói. Ông phán xử các vụ án hình sự, nếu như có người đến cửa quan, đến cầu xin ông tha thứ, ông luôn là trách mắng ngay trước mặt. Thế nhưng nếu có người nói đạo lý với ông, nói rất có đạo lý thì ông cũng hoan hỷ tiếp nhận, ông không phải là người không nói lý. Ông là người không nói đến tình, mà là người đạo lý rõ ràng, cho nên mọi người khâm phục ông, tôn trọng ông, đây là một người cương cường rõ lý, cho nên ông có trí tuệ có thể phá án, đây gọi là “cái dũng của người nhân”.

Thế nhưng ngày nay người rõ lý thì không nhiều, lý mà họ hiểu là tự mình cho là đúng thì đó là lý. Tại vì sao lại rơi vào tình trạng này? Vẫn là một câu nói cũ, lỗi do không đọc sách thánh hiền. Sách thánh hiền thì rất nhiều, sách nhà Nho, ít thì như Ngũ kinh, Thập Tam kinh, còn kinh điển của nhà Phật thì chân thật là mệnh môn như biển. Từ nhỏ không học, hiện tại muốn học thì không kịp nữa, cho nên sống ở thế gian, làm thế nào để chính mình có năng lực phân biệt rõ đúng sai, phân biệt rõ tà chánh, chân vọng, thiện ác, lợi hại. Chỉ cần bạn có năng lực phân biệt, đây là trí tuệ chân thật, đây chính là học vấn chân thật. Thế nhưng không đọc kinh, không đọc sử thì trí tuệ của bạn từ đâu mà có? Đại sư Ấn Quang từ bi, lão nhân gia ngài hiểu rõ, hiện tại khuyên người thế gian đọc kinh, đọc sử thì không thể nào được, họ không làm được. Cho nên ngài đưa ra một phương thuốc cứu mạng, cứu vãn thế giới ngày nay, ngài chọn ra ba quyển sách là Liễu Phàm Tứ Huấn, Cẩm Ứng Thiên Vựng Biên, An Sĩ Toàn Thư. Ba quyển sách này có thể giúp chúng ta có được năng lực phân biệt tà chánh, đúng sai, lợi hại. Đại sư cả đời cực lực đề xướng, lưu thông số lượng lớn ba loại sách này, mục đích là cứu vãn kiếp nạn toàn thế giới hiện nay của chúng ta, mấy người có thể hiểu được nỗi khổ tâm của đại sư?

Vào năm 1977, lần đầu tiên tôi tiếp nhận lời mời của đồng tu Hồng Kông đến bên đó giảng kinh Lăng-nghiêm. Lần đó tôi đã ở Hồng Kông bốn tháng. Hai tháng đầu tôi ở trong thư viện Phật giáo Trung Hoa, xem thấy thư viện có cất giữ những kinh sách do Hoằng Hóa Xã của đại sư Ấn Quang lưu thông. Tôi xem thấy từ trong trang bản quyền, đại sư cả đời đem ba loại sách này ấn hành lưu thông không dưới ba triệu quyển. Ngay lúc đó tôi cảm thấy rất kinh ngạc, đại sư là tổ sư Tịnh tông của nhà Phật, đối với kinh luận Phật giáo vì sao không ra sức đề xướng, mà lại đem ba loại sách này in số lượng lớn đến như vậy? Tôi bình lặng tư duy, càng nghĩ càng thấy có đạo lý. Kinh luận rất tốt, nhưng không còn kịp, không cách gì cứu vãn kịp nữa, đặc biệt là không tin tưởng Phật giáo, tin đồ tin tưởng các tôn giáo khác trên thế giới đối với Phật giáo thì có hoài nghi, có bài xích. Nhưng ba loại sách này không phải Phật giáo, cho nên có thể vượt qua ranh giới tôn giáo, khiến cho tất cả chúng sanh đều có thể tiếp nhận. Đây là phương tiện khéo léo, mục đích chính là cứu vãn chúng sanh lần đại kiếp nạn, thiên tai nhân họa ngay trước mắt này.

Làm sao đem sự việc này làm cho được tốt, làm có hiệu quả? Then chốt chính là có phương pháp giúp cho tất cả chúng sanh tỉnh ngộ trở lại hay không, không còn mê hoặc, không còn điên đảo; chính là vừa rồi đã nói, có năng lực phân biệt chân vọng, có năng lực phân biệt tà chánh, phân biệt đúng sai, phân biệt thiện ác, phân biệt lợi hại, chỉ cần họ có được năng lực này thì kiếp nạn này liền được cứu. Ấn Tổ vào thời đại đó, với kỹ thuật in ấn vào lúc đó mà lưu thông được với số lượng lớn đến như vậy, thế nhưng ở trong cách nhìn của người hiện tại thì số lượng đó vẫn là quá ít. Nếu lấy Trung Quốc mà nói, hiện tại nhân khẩu Trung Quốc có đến một tỉ ba, có thể sắp đến một tỉ tư, vậy ba triệu quyển có thấm vào đâu! Nhất là những điển tịch này đều là lưu thông vào nửa thế kỷ trước, nửa sau thế kỷ này có thể lưu lại, còn có thể giữ lại, tôi thấy nhiều nhất chỉ được một phần mười. Cho nên, chúng ta hiểu rõ đạo lý này thì chúng ta phải tiếp tục làm, phải lưu thông số lượng lớn. Người đọc sách của nửa thế kỷ trước còn có thể đọc văn ngôn văn, người hiện nay xem thấy những điển tịch mà Ấn Tổ lưu thông này, về mặt văn tự liền sanh ra chướng ngại, đây là hiện tượng rất bi thương. Thế là chúng ta phải dùng văn nói để giảng giải. Hiện tại chúng ta lưu thông băng ghi hình, băng ghi âm, đĩa CD để mọi người có cơ hội nghe. Trên hội Lăng-nghiêm, Bồ-tát Văn-thù nói rất hay: “Thử phương chân giáo thể, thanh tịnh tại âm văn.” Chúng sanh thế giới Ta-bà nhĩ căn nhạy bén nhất.

Chúng ta ngày nay muốn cứu kiếp nạn này thì phải bắt tay từ căn bản. Căn bản chính là làm thế nào khiến tất cả chúng sanh hồi tâm chuyển ý, làm một cuộc chuyển biến lớn ở trên tâm lý thì kiếp nạn mới có thể hóa trừ, đạo lý này Phật ở trên kinh điển nói được rất thấu triệt. Trong Đại kinh thường nói: “Hết thấy pháp từ tâm tướng sanh.” Câu nói này chính là trong kinh Hoa Nghiêm nói: “Duy tâm sở hiện, duy thức sở biến.” Hết thấy pháp là duy tâm sở hiện, duy thức sở biến. Tâm tướng sanh, tâm chính là năng hiện; tướng chính là thức, năng biến. Chúng ta thấy đại chúng trong xã hội hiện nay, cái mà họ nghĩ là gì? Cái mà họ nhớ là gì? Cái mà họ nói là gì? Cái mà họ làm là gì? Nếu như tất cả việc này đều là bất thiện thì cảm ứng chính là thiên tai nhân họa; nếu như cái nhớ, cái nghĩ, lời nói, việc làm đều là thiện thì đó chính là thế giới Cực Lạc, chính là thế giới Hoa Tạng. Việc này cần phải dạy.

Cho nên chư Phật Bồ-tát thị hiện ở thế gian đều là dùng thân phận sư đạo để xuất hiện. Thích-ca Mâu-ni Phật, dùng lời hiện nay mà nói, ngài thị hiện là người làm công tác giáo dục xã hội đa nguyên văn hóa. Khổng lão phu tử thị hiện ở Trung Quốc cũng là thân phận này, chỉ có thân phận này mới có thể cứu người, mới có thể cứu đời, chúng ta phải hiểu. Tâm thiện thì hiện tướng tốt, ý thiện thì biến ra cảnh giới tốt; hạnh thiện thì tự lợi lợi tha; người có đầy đủ ba cái thiện này thì tiền đồ là một mảng quang minh, cho dù hiện tiền chịu một số khổ nạn, đó là chuyện nhỏ, đời người có là bao? Thời gian rất ngắn ngủi! Phật dạy chúng ta tu nhẫn nhục ba-la-mật. Mấy mươi năm nóng lạnh này, mấy mươi năm giày vò này, ai giày vò chúng ta vậy? Một số chúng sanh ngu si, mê muội, điên đảo, họ không rõ lý, Phật Bồ-tát dùng tâm thiện, tâm thuần thiện, hạnh thuần lợi ích đối với họ, họ còn muốn lăng nhục Phật Bồ-tát, còn muốn hãm hại Phật Bồ-tát. Phật Bồ-tát không hề thoái tâm, Phật Bồ-tát không hề cúi đầu bỏ đi, đây là Phật Bồ-tát làm ra tấm gương cho chúng ta, làm mô phạm cho chúng ta. Chư Phật Bồ-tát mà còn như vậy, chúng ta có đáng là gì? Chịu một chút giày vò, chịu một chút tổn hại, chuyện bình thường. Thời gian mấy mươi năm này trôi qua, chúng ta có chỗ tốt để đi.

Cho nên không thể bỏ rơi chúng sanh khổ nạn, chúng sanh càng khổ, càng ngu si, càng ngu muội thì chúng ta càng phải thương xót họ, càng phải giúp đỡ họ. Không thể bởi vì tâm hạnh của họ bất thiện, không ác nào mà không làm thì liền bỏ rơi mà không quan tâm, vậy đây không phải là người nhân từ, đây cũng là người bất hiếu. Người mà bất hiếu, bất kính, bất nhân, bất nghĩa thì làm sao có thể học Phật, làm sao có thể thành Phật? Cho nên, chúng ta cùng với người đời

không thể nào cùng một tri kiến. Bất luận họ dùng thái độ gì đối với chúng ta, chúng ta nhất định phải giữ lấy nguyên tắc, chúng ta phải dùng tâm chân thành đối đãi họ, dùng tâm thanh tịnh, tâm bình đẳng, tâm trí tuệ, tâm từ bi để đối đãi tất cả chúng sanh, đó là chúng ta hành Bồ-tát đạo. Phải tu nhẫn nhục ba-la-mật, phải tu lục độ vạn hạnh trong thời gian dài để cảm hóa những chúng sanh này, họ có Phật tánh, họ sẽ quay đầu, chỉ là nhất thời mê hoặc mà thôi. Cho nên chính mình phải phản tỉnh, chính mình phải hành đạo, chỉ có chính mình không đọa lạc thì mới có thể cứu giúp chúng sanh khổ nạn. Ý nghĩa của hai câu này vẫn chưa giảng xong. Hôm nay thời gian đã hết, ngày mai chúng ta giảng tiếp.